

ПОСЈЕТА ПРЕДСТАВНИКА САВЕЗА ИНЖЕЊЕРА И ТЕХНИЧАРА ЈУГОСЛАВИЈЕ НАЦИОНАЛНОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ ТЕХНИЧАРА ПОЉСКЕ

На позив Националне организације техничара Пољске (НОТ), у Пољској су од 14. до 21. октобра ове године боравили представници Савеза инжењера и техничара Југославије (СИТЈ): инж. арх. Леон Кабиљо, секретар Комисије за међународне везе СИТЈ-а и инж. агрономије Љубо Павићевић, члан Централног одбора СИТЈ-а, са циљем да у непосредном контакту са функционерима НОТ-а и активистима организација инжењера и техничара у појединим мјестима измијењају искуства о раду двију организација и сагледају могућност за даљу и интензивнију међусобну сарадњу.

За вријеме овог боравка делегација СИТЈ-а најприје се у Варшави састала са генералним секретаром НОТ-а и његовим замјеником, затим са претставницима опште и пољопривредне службе НОТ-а, представницима Комисије за међународне везе НОТ-а, министром за грађевинарство и његовим најближим сарадницима, представницима НОТ-а и Завода за пројектовање пољопривредних објеката у Познању, са представницима НОТ-а и индустријског предузећа Дол-Мел у Вроцлаву, представницима издавачке дјелатности НОТ-а у Варшави, представницима штампа и, последњега дана боравка, опет са генералним секретаром НОТ-а и његовим замјеником.

Поред тога, за вријеме овог боравка НОТ је организовао: обилазак Варшаве, Познања и Вроцлава, а посебно неких њихових културних институција, споменика и нових насеља, затим обилазак два огледна пољопривредна газдинства и неколико пољопривредних објеката и газдинстава у изградњи у околини Познања, посјету Пројектанском бироу града Познања и посјету индустријском комбинату Дол-Мел у Вроцлаву. У слободно вријеме делегација је у Варшави обишла Универзитет, Академију наука, Академију умјетности, Биолошки институт, Дом културе, Нову оперу и још неке друге сличне високе институције.

На првом састанку са генералним секретаром и његовим замјеником, поред међусобних општих информација о нашим организацијама и утврђивања програма боравка делегације СИТЈ-а у Пољској, генерални секретар НОТ-а изложио је жељу руководства НОТ-а да се у даљим међусобним контактима представника СИТЈ-а и НОТ-а размотре што је више могуће шире основе узајамне сарадње наших друштава, о чему ће при крају боравка делегације у Пољској бити сачињен и одговарајући протокол.

На састанку са представницима опште службе обављено је међусобно упознавање са структуром и организационим облицима наших савеза а са представницима пољопривредне службе делегацији је предочена организација и рад ове службе. Са предједрником Комисије за међународне везе размотрени су облици међусобне сарадње који би могли бити прецизирани протоколом, а са представницима Министарства за грађевинарство делегација се упознала са начином планирања у грађевинарству и обнови и изградњи градова и других насеља у посљератном периоду.

За вријеме боравка у Познању и Вроцлаву делегација се упознала колико је било могуће за ово кратко вријеме са радом НОТ-а тамошњих

војводства. Овај рад је значе слика рада НОТ-а и у осталим војводствима Пољске.

На завршном састанку са генералним секретаром и његовим замјеником у Варшави разговори су вођени претежно о утицима које је делегација стекла за вријеме олог боравка у Пољској а на крају је обављено потписивање протокола.

Сматрамо да ће бити од интереса да члановима нашега Савеза и нашим читаоцима укратко пружимо неке основне податке о организацији и раду Националне организације инжењера и техничара Пољске.

1. НОТ има око 220 000 чланова од укупно 338 000 инжењера и техничара, колико Пољска данас има. То значи да је у његове организације учлањено нешто више од 60% свих инжењера и техничара ове земље. Има 19 удружења у војводствима са 350 одјељења и 17 400 основних организација у предузећима и установама. У његов састав улазе све инжењерско-техничке струке, свим архитеката.

2. НОТ се финансира од личне чланарине, колективне чланарине коју уплаћују предузећа и установе, од зараде коју његове организације остварују одржавањем семинара, предавања, школовањима итд. а коју уплаћују предузећа и установе учесника, и од дотација које даје државна управа. Укупна финансијска средства НОТ-а износе годишње око 200 милиона злота, што чини око 10 милијарди динара. Особље организација НОТ-а је плаћено.

3. У оквиру НОТ-а су још: Технички музеј, 26 техничких библиотеке, 15 школских центара и 16 демова технике. У току 1964. год. одржано је 1 700 курсева са око 60 000 учесника и 20 000 предавања којима је присуствовало око 600 000 слушалаца.

4. Издавачка дјелатност НОТ-а је централизована, тј. сва периодична стручна издања штампају се на једном мјесту. Издаје се 56 стручних часописа са тиражом од преко пет милиона примјерака. Они се размјењују са 41 земљом на свим континентима. Поједина издања за иностранство излазе и на руском, енглеском и њемачком језику. У нашу земљу шаљу 26 часописа са 800—1 000 бројева годишње и штампају стручне радове који се односе на проблематику појединих струка код нас. Годишње се штампа око 160 оваквих радова. Од наших публикација посебно растурају „Технику“ и „ИТ-новине“.

5. Главна активност НОТ-а 1965. године била је усмјерена на припремању Јубиларног конгреса који ће се одржати у фебруару 1966. године приликом прославе његове 200-годишњице. На Конгресу ће се разматрати поглавито следећи проблеми: модернизација и хуманизација производње, кадрови и сировине. Дискусија о тим проблемима вођена је у 4 000 основних организација и она чини основни материјал за Конгрес. Руководство НОТ-а је изразило жељу да Конгресу присуствују и представници СИТЈ-а.

6. Представници Националне организације Пољске изразили су жељу за успостављање чврстих односа на широј основи са Савезом инжењера и техничара Југославије, поглавито о стручним проблемима.

Сарадња би се односила у првом реду на измјену искустава и међусобно упознавање са концепцијом и степеном развојка сваке одговарајуће техничке гране и струке посебно, уз то на измјену стручне литературе, документарних и техничких филмова и друго, а такође и на размјену стручног кадра, посебно експерата и присуствовање представника и гостију друге стране стручним и друштвеним скуповима: конгресима, скупштинама симпозијумима и слично. Оваква би сарадња позитивно утицала на развој међусобних односа и међусобно упознавање не само наших савеза него и појединих струка и самих мјесних и основних инжењерско-техничких организација.

6. НОТ има у Варшави и сједиштима војводства домове а у мањим мјестима клубове технике. Они су прави центри заједничкога живота и рада инжењерско-техничких организација Пољске. То су махом лијене.

добро уређене зграде обично у центру града и свако зна гдје се налазе. Имају велику традицију и углед у своме граду и околини, а у њима се одвија знатан дио заједничкога живота и рада ових организација. У њима се чланство окупља, договара и разматра стручне и друге проблеме заједничкога и општег интереса а, поред тога, одржавају скупштине, предавања, семинаре, курсеви, изложбе, забаве и слично. У сваком граду представници НОТ-а с правом су нагласили делегацији СИТЈ-а да се ови домови и клубови сматрају један од основних услова за плодан рад организација НОТ-а и велико учешће које су узеле у изградњи земље, посебно у послјератном периоду.

7. Градови које је делегација имала прилике да посјети, од већих Варшаву, Познањ и Вроцлав, иако су у току рата били готово потпуно порушени, дају данас красну слику модерних великих градова са савременим урбанистичким рјешењима и широким булеварима, улицама и трговима. Старе њихове знаменитости које су такође биле порушене поново су рестауриране и изгледају данас опет снако као и прије рата. Добија се у свему утисак једне динамичне планске модерне изградње градова и насеља уопште у којој инжењери и техничари Пољске несумњиво дају свој велики, ако не и основни удио.

8. Иако се делегација за вријеме овог кратког боравка указала прилика да посјети само двије развијене пољопривредне организације које се налазе у средишњом дијелу Пољске и неколико организација у изградњи у околини Познања, ипак се донекле, на основу стања ових организација и података које је делегација добила од пољопривредне службе НОТ-а а такође и повремених разговора са пољским стручњацима, литералних података, личних запажања и сличног — могла добити одређена иако уопштена и непотпуна слика о стању и развоју пољопривреде у Пољској.

Сматра се да је индустрија данас у Пољској значајнија привредна грана него пољопривреда и да је темпо њенога развоја знатно бржи него пољопривреде. Стога се и предузимају потребне мјере да се развој пољопривреде убрза, како би се, с једне стране, појачао даљи развој индустрије а, с друге, обезбједила потребна сировинска основа за прерађивачку пољопривредну индустрију и националну исхрану уопште.

Сточарска производња има већи значај и брже расте него биљна. Мада се по обиму ове производње источни дио земље а посебно област Бјалистока и Лублина, сматра значајнијом од других области, пољопривредна производња је данас најинтензивнија у рејону Познања, Вроцлава и Вроцлава, иако су овдје земљишни услови знатно неповољнији него на истоку.

У сточарској производњи сматра се главном граном говедарство. Гаје претежно источно-фризиску а мање сименталску пасмину, док се првено пољско говече гаји данас претежно у одређеним узгојним подручјима југозападне Пољске. Велики значај се придаје и свињарству (гаје претежно бијелу оплемењену пољску месну свињу), а мањи гајењу радних коња, оваца и живине, мјестимично у мањем броју и коза.

Водећим ратарским културама сматрају се, кромпир, раж, шећерна репа и биљке за исхрану стоке: сточна репа, луцерка, дјетелина и траве; источно од Висле гаји се пшеница, Кукуруз се гаји мало, претежно за силажу.

Воћарство је заступљено мјестимично, претежно на југозападу.

9. Сматрамо да је потребно посебно нагласити да организације НОТ-а пружају изванредно велику помоћ привредном и техничком развоју земље на свима нивоима, од предузећа и установа, гдје се налазе основне организације НОТ-а, па преко мјесних тијела и војводства до руководећих државних, политичких, привредних и других органа, свестрано организовано и систематски вођеном мобилизацијом својих стручних, субјективних и других снага за брже и боље остваривање овог развоја, на-

стојећи при томе да за ове велике циљеве и задатке окупе целокупни бројни инжењерско-технички кадар који Пољска има.

Овакав однос стручних организација и одговарајућих државних и других органа има основу и у регулативним мјерама ове земље, а он је дао резултате од огромнога значаја за цјелокупни живот земље, због чега данас има велику популарност а организације НОТ-а и видна заслужена друштвена признања.

На крају сматрамо својом пријатном дужношћу да истакнемо срдчан дочек и пријем на који је делегација СИТЈ-а наишла за читаво вријеме боравка у Пољској код свих организација и лица које је имала част да посјети и сретне, а истовремено и велику пажњу и предусретљивост коју су организације НОТ-а указале делегацији за ово вријеме, како би њен боравак у Пољској био што угоднији и кориснији.

Инж. Љубо Павићкић

Метеоролошки подаци за Црну Гору за период април—јун 1965.

ЗА АПРИЛ 1965. ГОДИНЕ

Мјесто	Температура ваздуха										Падавине						Рел. влажност			Мјес. сума осунчавања
	Декада			Сред. мјес.	Винш. пр.	Апс. макс.	Дан	Апс. мин.	Дана	Декада			Мјес. сума	Винш. пр.	Декада					
	I	II	III							I	II	III			I	II	III			
Жабљак	2,1	1,4	1,7	1,8	12,0	8	-10,0	2	38,3	32,9	37,4	108,6	141	71	89	76	79	168,4		
Пљевља	6,4	6,2	7,2	6,6	8,2	21,4	8	-4,6	4	15,2	26,4	26,1	67,7	51	71	81	71	135,1		
Иванград	7,5	7,8	8,0	7,8	9,7	23,4	8	-4,8	3	31,3	32,1	68,0	131,4	65	67	76	67	70		
Бијело поље	7,7	7,5	7,9	7,7	23,0	8	-4,6	2	14,4	51,3	59,8	125,5	70	69	82	72	75	163,4		
Никшић	9,0	7,4	7,4	7,9	9,6	20,6	8	0,0	2	99,4	89,2	105,9	245,5	154	64	83	77	75	141,5	
Титоград	13,0	11,8	11,9	12,2	14,4	26,5	8	4,4	2	75,2	101,5	81,4	258,1	130	59	78	73	70	169,5	
Виразаар	11,8	12,7	11,6	12,0	25,0	9	4,0	1	152,4	84,8	162,4	399,6	158	60	81	84	75			
Цетине	8,6	7,1	7,6	7,8	9,3	20,6	8	-3,2	2	150,4	210,4	161,3	522,1	288	66	85	78	76		
Игало	12,1	11,4	12,0	12,0	14,3	24,2	8	3,0	2	90,9	148,9	45,6	285,4	140	70	85	78	78	159,7	
Будва	13,0	12,2	12,0	12,4	24,5	8	3,5	2	71,7	125,2	45,7	242,6	138	60	64	65	63	151,8		
Бар	12,8	12,3	12,2	12,4	25,3	8	5,6	3	52,0	125,5	71,0	248,5	130	66	79	79	75	174,1		
Улицњ	13,1	11,2	11,9	12,1	26,0	8	3,2	2	26,3	184,7	57,3	268,8		64	83	80	76	175,8		

ЗА МАЈ 1965. ГОДИНЕ

Мјесто	Температура ваздуха										Падавине						Рел. влажност			Мјес. сума осунчавања
	Декада			Сред. мјес.	Вит. пр.	Атс. макс.	Дан	Атс. мин.	Дана	Декада			Мјес. сума	Вит. пр.	Декада					
	I	II	III							I	II	III			I	II	III			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		
Жабљак	4,0	7,4	9,7	7,1		19,2	18	—3,0	1	25,4	23,2	36,4	85,0	150	78	74	75	76	193,5	
Пљевља	8,3	12,1	14,9	11,4		26,2	18	—1,3	1	19,1	62,7	10,0	91,8	86	76	71	80	73	148,0	
Иванград	9,6	12,6	15,0	12,5		27,2	18	—0,3	2	21,8	58,4	11,9	92,1	76	70	64	65	66		
Бијело Поље	9,4	12,4	14,3	12,1		27,0	18	0,1	1	11,9	53,3	44,5	109,7	90	76	73	77	75	187,2	
Никшић	10,9	13,3	15,0	13,1		24,5	25	3,2	1	47,0	13,1	32,5	92,6	142	66	64	70	66	213,6	
Цетиње	11,5	13,1	15,4	13,7		23,6	25	1,6	1	28,9	23,8	27,3	80,0	204	70	70	78	72		
Вирлазар	14,0	15,4	19,7	16,5		29,0	27	6,0	6	22,8	20,0	6,4	49,2	134	74	75	70	73		
Игало	15,1	17,6	21,0	17,3		25,6	19	8,3	1	9,8	14,0	8,4	32,2	100	71	63	81	70	253,4	
Будва	14,9	17,7	19,2	17,3		28,2	22	8,0	1	60,7	9,2	9,3	79,2	90	56	31	32	47	230,0	
Бар	14,9	18,2	19,4	17,6		28,1	21	7,8	2	12,1	16,0	6,1	34,2	90	70	57	73	67	266,8	
Улцињ	15,0	17,0	21,1	17,1		26,8	21	8,6	11	6,0	18,5	3,0	27,5		71	64	82	70	284,7	

ЗА ЈУНИ 1965. ГОДИНЕ

Мјесто	Температура ваздуха						Падавине			Рел. влажност								
	Декада			Сред. мјес.	Вит. пр.	Апс. макс.	Дан	Апс. мин.	Дана	Декада								
	I	II	III							I	II	III						
Жабљак	10,7	10,1	16,5	12,4	25,3	23	1,5	3	37,5	38,3	19,1	94,9	130	67	76	66	70	272,4
Пљевља	14,4	12,8	19,5	15,6	31,2	23	3,8	14	9,6	24,7	1,2	35,5	84	67	80	68	72	211,1
Иванград	15,8	13,8	20,1	16,6	31,2	28	4,0	3	8,7	27,0	12,6	48,3	76	60	72	63	65	
Бјело Поље	15,2	13,5	19,3	16,0	31,3	27	5,6	3	7,5	34,4	49,4	91,3	72	70	81	76	76	236,5
Никшић	15,0	15,6	22,6	17,7	31,9	27	8,6	3	39,2	48,0	—	87,2	106	72	69	56	66	267,0
Цетинје	15,1	15,4	22,0	17,4	31,6	28	5,6	3	23,8	59,9	—	83,7	140	78	79	69	75	
Титоград	20,1	20,5	28,0	22,9	37,2	27	12,4	12	18,8	39,9	—	58,7	80	62	63	48	58	306,4
Вирпазар	18,4	18,8	25,6	21,0	36,2	27	8,0	12	1,4	30,8	—	32,2	80	69	70	58	66	
Игало	19,4	19,8	25,6	21,1	34,6	27	9,2	18	20,3	48,3	—	68,6	76	69	70	62	67	295,3
Будва	19,6	20,1	24,9	21,5	33,3	27	12,5	12	14,3	71,0	—	85,3	73	54	53	52	53	280,8
Бар	20,3	19,8	24,2	21,4	31,2	4	12,0	3	3,7	36,8	—	40,5	54	67	72	71	70	324,2
Улцињ	20,2	20,2	25,6	22,0	34,2	25	13,2	12	7,9	40,4	—	48,3		65	68	60	64	336,6